



## **Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica**

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

**Leuren, Peter**

**Coloniæ Agrippinæ, 1704**

553. Quæ origo, & quis processus hujus regulæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

rum beneficia; quia absentia est legitima & approbata à Concilio. Castrop. *loc. cit.* Quamvis Cardinales obtinentes Episcopatus & Archiepiscopatus alios, & in iis residentes obtinere soleant indultum à Papa, ut in omnibus gratiis, favoribus, privilegiis concessis Cardinalibus re ipsa in Curia presentibus gaudeant, ac si presentes essent. Garc. *loc. cit.* n. 406. Chok. *hic n. 9.*

7. Tertio denique ad finem hujus regulæ apponitur decretum Papæ irritans omnium, quod non solum se extendit ad omnia contenta in hac regula, sed etiam ad omnes alias regulas precedentes; ita ut irritentur omnia contra hanc, & omnes regulas precedentes attentata. Chok. *hic n. 13.* Garc. n. 407. Castrop. *loc. cit.* n. 7. citans Barb. *ubi supra.* n. 138. Gonz. Ricc. &c.

### PARAGRAPHVS VII.

#### De Regula octava, quæ dicitur Regula reservatoria mensium, ac imprimis de prima ejus parte.

*Questio 552. An hac regula (cujus materiam uti salebrosam & difficilem, ita toto orbe frequentissimam vocat Chok. in proem. ad hanc reg. n. 1) sit eadem cum illa, quæ olim vocabatur regula de mensibus?*

**R**espondeo, magnam esse inter has regulas differentiam, per illam enim regulam de mensibus (cujus tenorem, prout habetur in regulis Sixti IV, Anno 1471. legere est apud Lott. l. 2. q. 37. n. 1.) nihil amplius inductum est, quam quod in 4. mensibus in ea designatis, nempe Martio, Junio, Septembri, Decembri, Ordinarii de beneficiis, quæ non essent generaliter reservata, vel affecta, liberè possent disponere, non obstantibus expectativis, quarum tunc frequens erat usus (clausula si quidem *perinde ac si expectativa gratia, non emanarent*: id operabatur, ut simpliciter inducta esset remotio obstaculi ex expectativis) adeoque per concessionem istorum 4. mensium non censetur Papa sibi reservare simpliciter octo reliquos menses, sed tantum secundum quid, & in ordine ad expectativas, adeo, ut in quocunque mense vacaret beneficium, si nullus compareret expectans cum processu fulminato, qui beneficium acceptaret, posset Ordinarius liberè conferre beneficium, & consequenter, cessantibus expectativis, omnes menses cedebant dispositioni Ordinarii. Lott. *loc. cit.* n. 4. In regula verò, de qua hic, Papa sibi reservat 8. menses; unde rectè dicitur reservatoria, hoc est, non tantum beneficiorum, quæ vacant istis mensibus, sed etiam ipsorum solidorum mensium. Lott. n. 3. Per quod tamen non negatur, etiam, antequam per Concilium abrogarentur expectativæ, consuevisse Pontifices facere duas regulas distinctas, unam videlicet super 4. mensibus pro Ordinariis contra expectativas, quæ dicebatur reservatoria mensium pro Episcopis; & alteram huic nostræ persimilem super 8. mensibus, quæ ideo nuncupabatur reservatoria 8. mensium. Lott. n. 8. Hac verò regula de 8. prius per pontifices concipiebatur per clausulam: *usque ad cessationem expectativarum*, quo casu cessantibus expectativis, cessa-

bat & ipsa regula cum tota ejus vi reservatoria, deinceps in concepta simpliciter, ut Papa solus in iis provideret de vacantibus. Lott. n. 7. citans Paris. *conf.* 18. n. 3. & per totum l. 4. Et hæc observanda plurimum, ut monet Lott. n. 8. pro interpretatione antiquorum indultorum, de conferendo in mensibus, quæ ordinaria dispositioni cedunt; distinguendo videlicet tempora, quibus diversæ hæc regulæ diversimodè fuerunt & promulgatæ & receptæ.

*Questio 553. Quæ origo, & quis processus hujus regulæ?*

1. **R**espondeo primò, ejus auctorem dici à Burset. *conf.* 126. n. 101. Alexand. V. Anno 1441. Lott. *cit.* q. 37. n. 2.

2. Secundò, differt autem in pluribus hæc moderna regula ab eadem antiqua, dum in ea multa addita sunt & mutata. Garc. p. 5. c. 1. n. 445. de quibus particulatim vide eundem n. 449. 456. 460. 465. 470. 482.

3. Tertio, olim non solebat edi & poni inter alias regulas Cancell. sed separatim, unde non obstabat, quin interim, nimirum tempore, quo post alias regulas ea edebatur, fieret ab Ordinario provisio in mense per eam reservato. Garc. n. 438. 439.

4. Quarto, ante tempora Sixti V. fiebat ad quinquennium, & eo finito renovabatur, ut videre est in hac regula edita à Pio V. & Gregor. XIII. Garc. n. 446. Sed neque de stylo, finito quinquennio, ex taciturnitate Papæ censetur prorogata ad aliud quinquennium; sed dum non renovabatur, cessabat omnino. Garc. n. 447. & 448. contra Gonz. *adhanc reg. in proem.* §. 4. n. 17. Quin & necessarium fuisse novam acceptationem alternativæ elapso quinquennio illo, asserit *ibid.* Garc. quamvis Rota in *Faventina canonicatus de Anno 1585.* dicat, quod hæc regulæ renovatæ, eo ipso alternativæ acceptatio censetur continuata.

5. Quintò à tempore Sixti V. facta hæc reservatio seu regula usque ad Papæ ejus conditoris beneplacitum, adeoque durabat toto tempore Pontificatus illius, nisi ab eo revocaretur. Garc. n. 446. citans Zerol. Denique unà cum regulis Cancell. aliis, hæc regula hodie dum edi consuevit, pluribus immutatis, ut dictum, aut adjectis, & in eam, prout à Clem. VIII. & Paul. V. editam integro volumine elucubratiſſimo commentatur Hieron. Gonz. primò Romæ editus 1604. & post illum Chok.

*Questio 554. Quæ sint partes hujus regulæ?*

1. **R**espondeo: dividi illam in partes principales duas, quarum utraque bifariam subdividitur. In priorè parte primæ partis principalis reservantur beneficia Ecclesiast. omnia, cum, & sine cura secularia, & quorumcunque Ordinum regularia, qualitercunque qualificata, & ubicunque existentia, ad collationem, provisionem, electionem, presentationem, & quamvis aliam dispositionem, quorumcunque Collatorum (nimirum, si ve sint tales ex officio, ut Episcopi, sive ex privilegio, sive ex fundatione, sive ex præscriptione, nisi sit jusp. laicale vel mixtum. Castrop. p. 2. §. 3. n. 8. Garc. p. 5. c. 1. n. 620. Gonz. *gl.* 21. n. 19.) vel collatricum (quæ aliàs non venissent sub nomine Masculino Collatorum, ut probat Castrop. *ibid.*) secularium, & quorumvis Ordinum regularium (non tamen Rom. Ecclesiæ Cardinalium, aut aliorum sub Concordatis inter Sedem Apostolicam &

quof.